312: Şehadet Operasyonlarına Bir İtiraz

Musa Ebu Cafer

8 Ağu, 2017

https://ilimvecihat.com

SORU

Selamun aleykum hocam, Musa hocanın cevaplamış olduğu "Şehadet Eylemleri" sorusunda sonuç olarak zikrettiği maddelerde "öldürme fiilini düşmanın işlemesiyle kişinin kendisinin işlemesi arasında bir fark yoktur" ifadesinin bildirilen nakillerde bir delilini göremedim. Bunun Kur'an ve Sünnet'ten delilini rica ediyorum. İslam tarihi içerisinde yaşanan olaylar delil olamaz. Yoksa pek çok kimse kendi ameline tarihten delil gösterir.

CEVAP

Aleykum selam ve rahmatullahi ve berekatuhu. Hamd âlemlerin rabbi olan Allah'a, salat ve selam efendimiz Rasûlullah'a, ehli beytine, ashabına ve yolunu takip eden müminlere olsun.

Muhterem kardeşim, şehadet eylemi ictihadi bir meseledir. Hakkında delaleti kat'i bir nas olsaydı ihtilaf yaşanmaz, ictihad edilmezdi. Ama hakkında açık bir nas olmadığı için hükmü Kur'an'dan, Sünnet'ten ve sahabe fiillerinden esinlenerek çıkarılmıştır.

Bu eylemin cevazına dair delil yazarken sadece İslam tarihinden getirmedim. Kuran, sünnet, sahabe hayatından, ulema sözlerinden ve İslam tarihinden işaret edecek delilleri yazmıştım. İslam tarihindeki yaşanmış olaylar delil değildir, ama delili daha iyi anlamada işaret olabilir.

Son asrın rabbani büyük âlimlerin Şeyh Hamud Bin Ukla Eşşuaybi *(rahimehullah)* "Şehadet Operasyonlarının Hükmü" adlı risalesinde şunu der: "Ashabı Uhdut kıssasında ki bu mücahit çocuk, kendini tehlikeye atmış, Müslümanların maslahatı için canının yok olmasına sebep olmuştur. Onlara, kendisini nasıl öldüreceklerini öğretmişti. Çünkü onu öldüremiyorlardı. Böyle yapmakla, öldürülmesine sebep olmuştur. Bu eylem cihad konusunda affedilen bir eylemdir. Bunun gibi şehadet operasyonu gerçekleştiren mücahidin durumu da aynıdır. Cihadın maslahatı için canının yok olmasına sebep olmaktadır. Bu eylemin şeriatımızda delili vardır. Eğer bir adam gönüllü olarak iyiliği emreder ve kötülükten sakındırırsa, insanlar onun bu davetiyle hidayet bulurlarsa ve buna binaen öldürülürse o şehit bir mücahid olur. Onun misali hadiste buyurulduğu gibi: ***"Cihadın en üstünü, hakkı zalim sultanın yanında söylemendir."***

Burada şeyh şuna dikkat çekiyor; O çocuk cihad ve davet maslahatı için kendisinin nasıl öldürüleceğini düşmanlarına öğretiyor. Aslolan bu fiil, şeriatte caiz değildir. Ancak dinin maslahatı için böyle bir fiilde bulunuyor. Ona kıyasla şehadet eylemi yapan kişi ölümüne sebep oluyor, asılda bu yasaklanmıştır

ancak dinin maslahatı için bu yasak kalkıyor.

Kral ve Çocuk hadisine bir göz atalım rivayet şöyle geçer:

Krala dedi ki; "Benim sana emredeceklerimi yapmadıkça beni öldüremezsin!."

Dedi ki; "Nedir o?"

Delikanlı; "Halkı geniş bir meydanda topla." Dedi. "Beni de bir hurma kütüğüne bağla. Oktanlığımdan bir ok al, yayın tam ortasına koy. Sonra da 'Delikanlının rabbi olan Allah'ın adıyla' de ve at. İşte ancak bunu yaparsan beni öldürebilirsin" dedi.

Kral halkı geniş bir meydanda topladı. Delikanlıyı hurma kütüğüne bağladı. Sonra delikanlının sadağından bir ok aldı, yayına yerleştirdi. "Delikanlının rabbi olan Allah adıyla" deyip oku fırlattı. Ok, delikanlının şakağına isabet etti. Delikanlı elini şakağına koydu ve oracıkta öldü. Bunun üzerine halk; "Biz, delikanlının rabbine iman ettik" dediler.

"Elini şakağına koydu ve oracıkta öldü" sözü acaba neyi ifade eder?

Dikkat edilirse çocuğun ölümü kralın attığı okla olmadı. Çocuk elini okun saplandığı şakağına koyunca öldü. Tamamıyla kralın tasarrufu hiçbir işe yaramıyor. Çocuk krala hem öldürme şeklini bildiriyor. Hem de oku attıktan sonra elini şakağına koyunca ölüm gerçekleşiyor. Çocuğun öldürülmesinde kralın çabası bir işe yaramıyor.

İbni Nahhas *(rahimehullah)* "Meşariul Eşvak" kitabında Mühellep'ten şunu aktarır: "Âlimler, cihadta kişiyi ölüme götüren tehlikelere girilmesinin caizliğinde ittifak etmişlerdir."

İmam Nevevi *(rahimehullah)* derki: "Cihadta, mübareze ve benzeri hallerde nefsi tehlikelere atmanın cevazlığı noktasında âlimler söz birliğine varmışlardır." (Şerh sahihi Müslim 12 – 187)

Şeyhül İslam İbni Teymiye *(rahimehullah)* diyor ki: Dört imam, bir Müslümanın -zannı galibine göre öldürüleceğini düşünse bile- Müslümanlar için bir maslahat varsa kâfirlerin arasına dalmasını caiz görmüşlerdir. (Mecmu Elfetava 28 – 540)

İbni Hacer, Gazali gibi imamlarda böyle bir icma naklederler.

Normal şartlarda kişi kendisini ölüm tehlikelerine sokması caiz değildir. Ama cihadta caiz oluyor.

Âlimlerin cumhuru şunda ittifak etmişlerdir: Eğer bir Müslüman yüzde yüz öldürüleceğini bilmiş olsa da eğer düşmana bir zarar verecekse veya İslam'a bir fayda sağlayacaksa, büyük bir düşman kalabalığına dalabilir. Normal şartlarda İslam buna cevaz vermez. Kişinin kendini ölüme atması yasaklanmıştır. Ama bu yasak cihadta kalkmaktadır.

Şeyh Ebu Katade El-Filistini *(Rabbim onu korusun)* şehadet operasyonlarının caizliğini bahsederken şu noktalara değinir:

"İntihar ederek kendini öldüren kişinin haram işleme illeti, eliyle kendini öldürdüğünden dolayı değil sabırsızlığı, tahammülsüzlüğü, imanının ve yakininin azlığı ve tevekkülsüzlüğüdür. Sadece mücerret kendi eliyle kendini öldürme eylemi değildir. Mesela bir insana silah tuttursa ve kendisini öldürmesini talep etse veya birinden zehir isteyip yemeğine koymasını emretse ve o yemeği yese başkasının eliyle ölmesiyle beraber yine intihar etmiş olur. Buradan anlıyoruz ki bu mesele görünen şekle değil, sahibinin isteği ve kastına döner.

Ashab-ı Uhduttaki kıssada buna işaret eder. Çocuk, müşriğe kendisini öldürme yolunu öğretiyor. Hem de sadece bir şekli var. O tek olan şekli dinin açığa çıkması ve yayılması için öğretiyor.

Sonra şunlar söylenebilir: Bir Müslüman, başka bir Müslümanı öldürmesi, kendisini öldürmesinden daha büyük günahlardandır.

Eğer düşman, Müslüman esirleri kendilerine kalkan edinmişlerse, kâfirler Müslümanlara galip gelmemeleri için o Müslüman esirler öldürülebilir mi?

İlim ehlinin cumhuru şunu söylemiştir: Muteber bir maslahat ve şer'i bir kasıt varsa, düşmana zarar verme ve hezimete uğratma durumu söz konusu ise kalkan edinilmiş olanlar (Müslümanlar) öldürülebilirler."

Burada şeyh *(Rabbim onu korusun)* önemli bir noktaya değiniyor: Cihadın maslahatı için Müslüman esirler kalkan edinilmişlerse ve öldürülmemeleri Müslümanların galip gelememelerine sebep oluyorsa o kalkan edinilmiş Müslümanlar öldürülebiliyorsa, cihadın maslahatı ve kâfirlerin hezimeti için Müslümanın kendini "İstişhad eylemiyle" feda etmesi hayli hayli caiz olur…

Şu noktalar göz önünde bulundurulunca fedai ameliyesinin cevazı destek bulmuş oluyor. Bu sayılan noktalara âlimler deliller ışığında onay verirler.

Bütün bu sayılan noktaların delilleri vardır:

Öleceğini kesin olarak bilse de dinin himayesi uğruna bir kişinin büyük bir kalabalığa dalması caizdir.

Kişinin dini yüceltmesi uğrunda kendi kendisini öldürmesi ile kendisini bir başkasına öldürtmesi arasında bir fark yoktur.

Allah yolunda canını ortaya koyan kişi, kendisini tehlikeye atmış sayılmaz. Bilakis cihadı terk etmek tehlikeye atılmak demektir.

Esir olacağını bilen kimse, esaret yerine -kesin olarak öleceğini bilse dahi- sabrederek savaşması daha faziletlidir.

Küfür kelimesini söylemek yerine ölüme sabretmek daha faziletlidir.

Esir düşen bir Müslüman, elinde Müslümanlara ait çok önemli sırları olup işkenceye dayanamayıp konuşacağı zannı galipse, sırların düşman eline geçmemesi için intihar edebilir.

Son olarak şunu söyleyeyim: Neticede "Şehadet Operasyonları" birçok İslami meseleler gibi ictihadi bir meseledir. Caiz görenler ve caiz görmeyenler vardır. Caiz görenlerin delillerini ve kıyaslarını kısmen bir önceki cevabımda ve bu cevabımda vermeye çalıştım. Her şeyin doğrusunu en iyi bilen Allah'u Teâlâ'dır.

Allah'a hamd ve Rasûlü Muhammed'e salât ve selam olsun. Davamızın sonu âlemlerin Rabbi olan Allah'a hamd etmektir.